

រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

«វិមានព្រះជល់អ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១»

ភាគទី៦ - វគ្គទី២

អត្ថបទចងក្រងដោយ៖ លោកស្រី សិន ប័ន្ទអមរា
មន្ត្រីលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាបណ្ឌិតសភាចារ្យ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

មេបញ្ជាការបារាំង និងទាហានខ្មែរ¹

នៅក្នុងភាគទី៦ វគ្គទី២នេះ យើងសូមបង្ហាញអំពីឈ្មោះទាហានបារាំង និងទាហានខ្មែរ ដែលបានស្លាប់ និងរងរបួស ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១នៅប្រទេសបារាំង ហើយដែលត្រូវបានឆ្លាក់នៅលើផ្ទាំងថ្ម

¹ <http://khmerization.blogspot.com/2014/08>

កែវនៅខ្សែសង្វាងនៃវិមាននេះ។ ដោយផ្អែកលើបណ្ណសារ «បុរ្យវង្សវិមានដែរសាងក្នុងក្រុងកម្ពុជាជប៉ុន, ជាទីព្រៃកដល់អស់អ្នក ដែលទទួលអនិច្ចកម្ម ក្នុងចំបាំងធំ (ពីឆ្នាំ១៩១៤ដល់ឆ្នាំ១៩១៨)» យើងសូមលើកយកខ្លឹមសារដើម ដោយមានការកែសម្រួលមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

វិមាននេះធ្វើបុណ្យឆ្លងនៅថ្ងៃ១ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩២៥

លោក បូឌូរាំង (Baudoin) ជាអេស៊ីដង់ សុបេរីយ៉ែរ (អេស៊ីដង់ជាន់ខ្ពស់) នៅក្រុងកម្ពុជាជប៉ុន និងព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះសីហនុវត្តិ បានរៀបចំធ្វើបុណ្យឆ្លងក្នុងកំឡុងដែលលោក ម៉ាស៊ីយ៉ាល់ មែរឡាំង (Martial Merlin) ធ្វើជាគូវែរណើរ យេណេរ៉ាល់ ប្រទេសអាំងដូស៊ីន (Gouverneur général de l'Indochine)²។

ក្រោយបង្អស់មកទៀត មានឈ្មោះបារាំងសែស ៣៣នាក់ និងខ្មែរ ១៥១នាក់ ដែលអនិច្ចកម្មនៅទីចម្បាំង ឬដោយត្រូវវប្បស នោះមានកត់នៅលើថ្មកែវលម្អដោយផ្កាកូឡាបនៅខ្សែសង្វាង³។ ឯឈ្មោះទាំងនោះកត់រៀងគ្នា ដូចមានរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ។

ល.រ	ឈ្មោះ	ល.រ	ឈ្មោះ
១	អូត្រេ(ប៉ូល)	៩៥	ច័ន្ទ-អ៊ុក
២	បាញ់-សាញ់	៩៦	ចាប
៣	បារណូរាំង(សូសែប)	៩៧	ចាប
៤	បាសៀរ(សារ)	៩៨	ចៅសៅ
៥	ប៉ូរ-ប្រាជ័	៩៩	ចៅអាន
៦	ប៊ុន-កាំម	១០០	ចៅអ៊ុក
៧	បូយ-ក្រែម	១០១	ជា-យឹម
៨	ប្រិក(ដេស៊ីវ៉េ)	១០២	ជា
៩	ប៊ុញីគួរ(ប៉ូល)	១០៣	ជា
១០	ប៊ុង-កុង	១០៤	ជា-ម៉ៅ
១២	ប៊ុយ-ស៊ុន	១០៥	ចែន-ឆន

² លោក ម៉ាស៊ីយ៉ាល់ មែរឡាំង(Martial Merlin) ជាអគ្គទេសាភិបាលឥណ្ឌូចិន ពីខែសីហា ឆ្នាំ១៩២៣ ដល់ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩២៥, នៅក្នុងនិក្ខេបបទបណ្ឌិតសិន សំណាង «ការវិវត្តនៃសង្គមកម្ពុជានៅចន្លោះសង្គ្រាមលោកទាំងពីរ (១៩១៩-១៩៣៩)», សាកលវិទ្យាល័យប៉ារីស៧, ឆ្នាំ១៩៩៥, ទំព័រ៤២៤។

³ តាមឯកសារដើមចំនួនអ្នកស្លាប់និងរបួសសរុបមាន ១៨៤នាក់ ប៉ុន្តែនៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះដាក់ស្តែងចំនួនសរុបមាន ១៨៨នាក់ គឺលើសចំនួន៤នាក់។

១២	កាសសង់(ល្វីយ)	១០៦	ឆន
១៣	ចាយ-ប៉ាត	១០៧	ឈិន-ឥន
១៤	ចាម	១០៨	ចៃ
១៥	ច័ន្ទ	១០៩	ជិត-អិន
១៦	បាញ់-អុំ	១១០	ជុំ
១៧	ស៊ីអាវីសូលី(ម៉ាត់ជីអើ)	១១១	ហាម-ត្រៀវ
១៨	កុំបែត(ពីយែរ)	១១២	ហេន
១៩	ដាំម	១១៣	ហ៊ិន-ច័ន្ទ
២០	ដាំង-ហេ	១១៤	អ៊ុម
២១	ដំម	១១៥	អ៊ុម
២២	ដំម	១១៦	អ៊ុន-សៀវ
២៣	ខូបរ(អាដាំមល្វីយ)	១១៧	អ៊ុន-អិត
២៤	ខូបរ(ស្ថានីសឡាម៉ាវែសល)	១១៨	អ៊ុន-ទិត
២៥	ជីវីវេ(ល្វីយអើស័ន)	១១៩	កែ-ប៊ុច
២៦	ខូសេ(ស៊ុយលីយ៉ាងរូបែរ)	១២០	កាន់
២៧	ខ្នង	១២១	កាន់-ឈុំម
២៨	ឯល-រុន	១២២	ក្តៅ
២៩	ឯម-ឱក	១២៣	កេ
៣០	អិន-ជៀន	១២៤	កៀន-ចក់
៣១	ឯក-ម៉ាន	១២៥	កិម-ឱង
៣២	អីសេន(ប៉ូល)	១២៦	កែន-កៅ
៣៣	ហ្វ្រែវ៉ាស៊ី(សង់)	១២៧	ខាន់-អ៊ុយ
៣៤	ហូឡូសែរ(អេឌូអាវ)	១២៨	យៀម
៣៥	ហ្វ្រូយូវ(ប៉ូលល្វីយ)	១២៩	ខៀវ
៣៦	ហ្វ្រូកូរ(អង់ជីវ៉េ)	១៣០	កិម-ឱង
៣៧	ការប្រើអេលី(សូសែប)	១៣១	យុល-ម៉ៅ
៣៨	ការសាណូរ(សង់បាទីស)	១៣២	គិត
៣៩	ស៊ីរូ(អង់ត្វាន)	១៣៣	កុយ
៤០	គ្រីប៉ូស៊ីគី(ហង់រី)	១៣៤	ឡាប៊ីរដឺឡាសង់សា(ហង់រី)
៤១	កាសកូរ	១៣៥	ឡាយ-ងួន

៤២	ហម	១៣៦	ឡង់សា(ពីយែរ)
៤៣	ឡង់-ស៊ីសុវត្ថិ	១៣៧	ន្លង
៤៤	ឡឺរ៉ាវ(សង់-សាក-សែក)	១៣៨	ញែម-រស់
៤៥	ឡក	១៣៩	នួន-ចក់
៤៦	ឡង	១៤០	ឱម
៤៧	ឡង	១៤១	ឱ
៤៨	ឡង-ឆាយ	១៤២	អ៊ុវ
៤៩	លុំម	១៤៣	អ៊ុជ
៥០	លី-គីម	១៤៤	អ៊ុម-ស្រី
៥១	ម៉ាង-អ៊ុយ	១៤៥	អ៊ុត-ឈិម
៥២	ម៉ៅ-គង់	១៤៦	ប៉ាង-សៅ
៥៣	ម៉េហ្ស៊ីអាស(អាល់ប៊ែរ)	១៤៧	ពាន-គង់
៥៤	ម៉េញ-កុល	១៤៨	ប៉េង-ហេង
៥៥	មៃ	១៤៩	ប៉ែន-រត្ន
៥៦	ម៉ីយ	១៥០	ផ្នុក-កែម
៥៧	ម៉ិន-ឆែរ៉ាង	១៥១	ប្រាជ-អ៊ុក
៥៨	ម៉ុម	១៥២	ព្រំម-ពាប
៥៩	ម៉ូស-ប្លាង	១៥៣	កំឡីណាវង្ស
៦០	មូរ-ជា	១៥៤	រាជ-ម៉ាង
៦១	ណាដូរ(ថេអូរីកីល)	១៥៥	រូយ៉ៃ(ល្វីយ)
៦២	នាង	១៥៦	រូយ-ឆ្លាម
៦៣	ណែល	១៥៧	សាយ
៦៤	នេត-ខ្នុក	១៥៨	សំម
៦៥	ឆិន	១៥៩	សាម៉ាសើល(សង់)
៦៦	ងួន	១៦០	សំម-អ៊ុក
៦៧	ញឹម	១៦១	សំម-សូរ
៦៨	ណុប	១៦២	សាន
៦៩	សរ	១៦៣	ទិន-ប៉ូរ
៧០	ស្រី-ស្នួស	១៦៤	ត្រឹង-យ៉ាង-ដេប
៧១	សារីក	១៦៥	តូ-ប៊ុទ

៧២	សារី-ឈើម	១៦៦	ទូច-មាស
៧៣	សៅ	១៦៧	ទួន
៧៤	សែម-រស់	១៦៨	ទួន-ចឹក
៧៥	ស៊ឹម-សរ	១៦៩	ទុំម
៧៦	ស៊ិន-ប៊ួយ	១៧០	អ៊ុកស៊ីអាត (ទូសាំង)
៧៧	សោម-ប្រាក់	១៧១	អ៊ុច
៧៨	សុខ	១៧២	អ៊ុច-ចំនួន
៧៩	សុខ-សំម	១៧៣	អ៊ុច-ព្រាប
៨០	សុខ-សំន	១៧៤	អ៊ុន
៨១	សន់	១៧៥	អ៊ុយតីសា (អ៊ុយណេស)
៨២	សន់-អ៊ុន	១៧៦	ក្រែ
៨៣	សួន	១៧៧	ក្រែ-គុង-ទៀង
៨៤	សួន	១៧៨	ក្រែ-បៀវ
៨៥	ស៊ុក	១៧៩	ក្រែវែន (ល្វីយណូអែល)
៨៦	ស្វាយ	១៨០	ក្រែវែន (អ៊ុយណេស)
៨៧	តាំង-ឡេន	១៨១	ស្នង
៨៨	តាម៉ុល-សំរិត	១៨២	យ៉ាញ់-ហេង
៨៩	ថាច់-ផាច	១៨២	យ៉ាន់-កុយ
៩០	ថាច់-អ៊ុយ	១៨៤	យ៉ែម
៩១	ជួន	១៨៥	យ៉ែម-ដួង
៩២	ជួន	១៨៦	យី-អ៊ុវ
៩៣	ថោង	១៨៧	យស់-ទិត
៩៤	ចំនួន-ស៊ឹម	១៨៨	អ៊ុប៉ា-ចែម

(សូមរង់ចាំអានភាគបន្ត...)